

ਜੇ.ਐਸ.ਨਾਰੰਗ ਜੇ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

CMNos. 2001 ਦਾ 7438-ਸੀ.ਆਈ.ਆਈ., 15754-55-ਸੀ.ਆਈ.ਆਈ.

2001, 2972-2002 ਦਾ CII ਅਤੇ 1996 ਦਾ FAO ਨੰ. 2057

20 ਮਈ, 2002

ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ, 1890 - S.25 - ਆਪਣੇ 16 1/2 ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੜਾਈ - ਦੋਵੇਂ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਬਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ - ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ 25 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇਣ ਲਈ—ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ — ਬੱਚੇ ਦੀ ਭਲਾਈ—ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੇ—ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ—ਬੱਚਾ ਲਗਭਗ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮਾਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ - ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਤੱਕ ਮਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਪੂਰਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਵਿਗਿਆਨ ਨੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੇ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੜੀ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਵੀ ਕੋਈ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਵਿਕਸਤ ਹੋਏ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਬੱਚੇ ਦੀ "ਪਹਿਲੀ ਅਧਿਆਪਕ" ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਾ ਮਾਂ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮਿਥਿਹਾਸ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਕ ਵੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਾ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਨਾਹ ਮਾਂ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਸੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਿੱਖਾਂ ਦੇ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੰਕੇਤ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਭਾਵ "ਮਾਂ" ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦੇ। ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਹਿੱਸੇ ਦਾ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਵਾਧਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬੱਚਾ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ "ਆਦਰਸ਼ ਆਦਮੀ" ਵਜੋਂ ਵੇਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਖੇਡ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਗਲੇ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਆਰਾਮ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ। ਧੰਨ ਹਨ ਉਹ ਮਾਪੇ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹਨ ਅਤੇ ਧੰਨ ਹੈ ਉਹ ਬੱਚਾ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਵਧਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 4)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਬੁੱਧੀਮਾਨ, ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ, ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਮੌਕਾ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਲੜੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਮਾੜਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਇਲਚਸਪੀ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਨੂੰ ਕਹਾਂ। ਬੱਚੇ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਫ਼ੀ ਲੜਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੇਡਣ ਲਈ ਕੋਈ ਖਿਡੌਣਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ।

(ਪੈਰਾ13)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ - ਬੱਚੇ ਦੀ ਭਲਾਈ ਕਿੱਥੇ ਹੋਵੇਗੀ? ਇਹ ਬੱਚਾ ਸਾਢੇ ਸੋਲਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਹਕੀਕਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ "ਬੱਚੇ ਦੀ ਭਲਾਈ" ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਤੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਹਾਲਾਤ ਬੱਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 15 ਅਤੇ 16)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਬੱਚਾ ਆਪਣੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਸਮਝਦਾਰ ਕਾਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਕਿ ਸਮਝਦਾਰ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਦਾਗੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰੀ-ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਫਾਈਨਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਉਸ ਲਈ ਉਸੇ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। , 2003 ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸਦੇ ਲਈ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆਪਣੀ ਕਲਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮਾਹੌਲ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਉਸਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ। ਮੈਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ17)

ਜੇ.ਕੇ ਸਿੱਬਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੁਮਾਰ ਸੇਠੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ — ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਰਮਨ ਮਹਾਜਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਮਦਨ ਲਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ , ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਜੇ.ਐਸ. ਨਾਰੰਗ, ਜੋ

(1) ਕੁਦਰਤੀ ਵਰਤਾਰੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਚਾਹੇ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਬੱਚਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ

ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਭੈਣ-ਭਰਾ। ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦਾ ਖੂਨ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਰਗਾਂ ਵਿਚ ਵਗਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਅਦਭੁਤ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ/ਕੁਦਰਤ ਦੁਆਰਾ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਭਾਵ ਨਰ ਅਤੇ ਮਾਦਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਸੰਪਤੀ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡਣ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨਿਰਜੀਵ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੈਮਾਨੇ ਦੇ ਮਾਪ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਵਜ਼ਨ ਅਤੇ ਮਾਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਇੱਕ ਐਨੀਮੇਟ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵੀਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟੀ ' ਉਹ ਐਨੀਮੇਟ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਝ ਸਜੀਵ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤੋਲਿਆ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਮਰਦ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਾਪਿਆ ਅਤੇ ਤੋਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਿਆ ਅਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਵੰਡ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬੱਚੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ?

(2) ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਕੁਝ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਉਤਪਾਦਕ ਖੁਦ ਹੱਲ ਲੱਭ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹਾਂ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਮਾਪੇ? ਪਿਤਾ ਬਣਨ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਨੌ ਮਹੀਨੇ ਕੁੱਝ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਬੱਚੇ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਕਿ "ਬੱਚਾ ਮੇਰਾ ਹੈ"। ਤੁਸੀਂ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਬੱਚਾ ਮੇਰਾ ਹੈ? ਬੱਚਾ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਹੇਠ ਵਧਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਬੱਚਾ ਦੌੜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵੱਡਾ ਹੋ ਕੇ ਉਹ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ ਆਸਰਾ ਵੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(3) ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ। ਕੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੇਜਾਨ ਚੀਜ਼ ਜਾਂ ਇੱਕ ਚੁਟਕੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਖਿਡੌਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਖੇਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਬੱਚੇ ਦਾ ਜਨਮ ਸਰਵ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜੀਵ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਅਨੰਦਦਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦਾ ਜਨਮ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਜੋੜਨ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੰਕੇਤ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ "ਘਰ" ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(4) ਡਾਕਟਰੀ ਵਿਗਿਆਨ ਨੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੇ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੜੀ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਵੀ ਕੋਈ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਵਿਕਸਤ ਹੋਏ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਬੱਚੇ ਦੀ "ਪਹਿਲੀ ਅਧਿਆਪਕ" ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਾ ਮਾਂ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆਤਮਕ ਵਾਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮਿਥਿਹਾਸ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਕ ਵੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਾ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਨਾਹ ਮਾਂ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਸੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਿੱਖਾਂ ਦੇ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੰਕੇਤ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਭਾਵ “ਮਾਂ” ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦੇ। ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪਿਤਾ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵਾਧਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬੱਚਾ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ “ਆਦਰਸ਼ ਆਦਮੀ” ਵਜੋਂ ਵੇਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ

ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਖੇਡ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗਲੇ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਗੋਦ ਵਿਚ ਆਰਾਮ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧੰਨ ਹਨ ਉਹ ਮਾਪੇ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹਨ ਅਤੇ ਧੰਨ ਹੈ ਉਹ ਬੱਚਾ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਵਧਦਾ ਹੈ।

(5) ਫਿਰ ਤੀਜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ “ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਅਧਿਆਪਕ”, ਜੋ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਾਂ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਇਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਕਾਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ, ਮਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। , ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨੇੜਤਾ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ, ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਨਿਖਾਰਨ ਅਤੇ ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਚੌੜਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੈ, ਬੱਚਾ ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਦਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਿੱਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਪਲੱਸ ਦੇ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜ ਘਟਾਓ ਤਿੰਨ ਕੀ ਹੈ।

(6) ਇਸ ਦੇ ਦੇਹੋਰ ਅਜੇਕੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਮਾਪੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਾਂ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀਆਂ ਸਖਤ ਨਿਗਾਹਾਂ ਹੇਠ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਇਹ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਜਨਕ ਨਜ਼ਰਾਂ ਹੇਠ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦੇ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਾਸ, ਵਿਕਾਸ, ਗਿਆਨ, ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜੀਵਨ ਦੇ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂ ਹਨ ਜੋ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

(7) ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹਾਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਬੱਚਾ ਉਸ ਦੇ ਸਰਵਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਮਾਂ, ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਬੱਚਾ, ਭਾਵੇਂ ਅਮੀਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਗਰੀਬ, ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਿਸ ਮਾਹੌਲ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਪੇ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਕ ਪੁਰਸ਼ ਅਤੇ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕਠੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਰਤਾਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜੋ ਗੁਣ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬੰਬ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ, ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ, ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਦੀ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਦੇ ਅਧੀਨ

ਵਧਣ ਦਿਓ।

(8) ਮੁਸਲਿਮ ਧਰਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਧਰਮ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਮਨੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਮਨੁੱਖ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਧਰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਵਿੱਤਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਖਰੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਤਾਂ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਟੁੱਟਦੇ ਹਨ, ਕੀ ਨਰਕ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਜੇ ਇਹ ਨਰਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਮੰਦਭਾਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦਾ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘਟਾ ਕੇ ਵਧਣਾ।

(9) ਇਹ ਅਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਤਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਹ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਜੋ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਤੀਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬੱਚੇ ਜੰਮਦੇ ਹਨ, ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਖਤ ਡਿਊਟੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਨਸਾਫ ਮੰਗਣਾ ਆਸਾਨ ਹੈ ਪਰ ਇਨਸਾਫ ਦੇਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੋਰ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕੇਸ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਤ, ਵਿਵਹਾਰ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ, ਹਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ। ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਤੱਤ ਹਨ ਪਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(10) ਮਾਮਲਾ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਿਤੀ 14 ਜੂਨ, 1996 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਪਤੀ ਨੂੰ 24 ਘੰਟੇ ਲਈ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਹੀਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਨ ਦਾ ਭਾਵ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ। ਪਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਤੀ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਅਗਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਚਾਬੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਚਾਬੀ ਸੌਂਪੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਾਹਰ ਘੁੰਮਣ ਲਈ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਲੈ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਘਰ, ਬੱਚੇ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਅਡਜਸਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(11) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ, ਬੱਚਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬੱਚਾ ਵਧਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਇੱਥੋਂ ਹੈ ਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਗੇ ਪਰ ਇੱਕ ਜਾਂ

ਦੂਜੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਮਤਭੇਦ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਚਾਰੇ ਕੋਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਤਭੇਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਲਈ ਵਿਆਹ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ, ਜਦੋਂ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਸਾਲ 1990 ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ 26 ਫਰਵਰੀ, 1993 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਲਾਕ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ। ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(12) ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਵਿਆਹ 2 ਦਸੰਬਰ, 1984 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਕੁਲਪੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ 13 ਨਵੰਬਰ, 1985 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜੋੜੀ ਹੇਠ ਨਹੀਂ ਵਧਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਲ 1987 ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਗਣਿਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਬੱਚਾ ਲਗਭਗ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਮਾਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ। ਤਾਰੀਖ. ਇੱਕ ਵਾਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸ਼ਿਮਲਾ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ, ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਕਿ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1996

(13) ਮਾਪੇ ਬੁੱਧੀਮਾਨ, ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਲੜੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਮਾੜਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੈਂ ਬੱਚੇ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਫੀ ਲੜਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੇਡਣ ਲਈ ਕੋਈ ਖਿਡੌਣਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੈਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ਾਇਦ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਅੱਜ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਦਸੂਰਤ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਨਾ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਦੁੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੇ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਦਿਅਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੀ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਬੱਚੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

(14) ਮੈਨੂੰ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਚੈਬਰ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਹਉਮੈਵਾਦੀ ਹਨ। ਕਿਸ ਲਈ ਹਉਮੈ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ। ਮੈਂ ਇਕੱਲੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਚੈਬਰ ਵਿਚ ਵੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਨਾਰੀ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਹਨ। ਉਹ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਖਾਣਾ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪਿਤਾ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਅਕਸ ਨਾਲ ਵਿਕਸਤ

ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤ ਨੂੰ ਵਧਦੇ-ਫੁੱਲਦੇ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਸਾਗਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਔਰਤ ਦਾ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਬਣਨਾ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਵਿਚਲੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਗੁਆਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਵਿਚ ਕੌਮਲਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਕਸੂਰ ਕਿਸ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(15) ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ- ਬੱਚੇ ਦੀ ਭਲਾਈ ਕਿੱਥੇ ਹੋਵੇਗੀ? ਇਹ ਬੱਚਾ ਸਾਢੇ ਸੋਲਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਤੋਂ ਵਾਕਿਫ਼ ਹੈ

ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਤੱਥ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ICSE ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ 90% ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਯਾਦਵਿੰਦਰਾ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮਹਿੰਦਰਾ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਬਣਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕਾਲਜ (ਪ੍ਰੀ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ) ਵਿੱਚ 55% ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਭਾਵ ਪ੍ਰੀ-ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰੈਲ, 2003 ਵਿੱਚ ਫਾਈਨਲ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣਾ ਹੈ।

(16) ਪਿਤਾ ਨੇ ਉੱਪਰ ਉੱਠਣ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੱਚਾ। ਮਾਂ ਵੀ ਕਮਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਲੈਕਚਰਾਰ ਹੋ ਕੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਪੱਖੋਂ ਚੰਗੀ ਹੈ। ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੋਵੇਂ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਤਨੀ ਨੇ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਗਿਆਨ, ਫਿਲਾਸਫੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਤੀ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਤੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ “ਦਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ” ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਚੀਫ਼ ਸਬ ਐਡੀਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ, ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਸਾਧਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹਾਲਾਤ ਹੁੰਦੇ ਜੇ ਦੋਵੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦੇ। ਹਾਏ! ਇੱਛਾਵਾਂ ਘੋੜੇ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ! ਪਰ ਸ਼ਿੰਦਰੀ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ "ਬੱਚੇ ਦੀ ਭਲਾਈ" ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਤੋਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਜੋ ਬੱਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁੜ: *ਰੋਜ਼ੀ ਜੈਕਬ ਬਨਾਮ ਏ. ਚੱਕਰਮੱਕਲ* (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸੇਧਿਤ ਹਾਂ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰ: 14 ਵਿੱਚ ਸੇਧ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“14. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਦਾ S. 25 ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਸਲ ਸਰੀਰਕ ਹਿਰਾਸਤ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੀ ਰਚਨਾਤਮਕ ਹਿਰਾਸਤ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਬਾਲਗ ਵਾਰਡ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ

ਸਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1973 ਐਸਸੀ 2090

ਵਾਰਡ ਦੀ ਸਿਹਤ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ, ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਹਾਈਪਰ-ਤਕਨੀਕੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਡ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜੇਕਰ ਤਲਾਕ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਉਰਫ ਐਂਡਰਿਊ ਅਤੇ ਮਾਇਆ ਉਰਫ ਮੈਰੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨਿਯੁਕਤ ਜਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। S. 19 ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਉਸਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ, ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਲਈ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ S. 25 ਹੈ। S. 25 ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, S. 25 ਅਧੀਨ ਪਤੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮਹੇਸ਼ ਉਰਫ਼ ਥਾਮਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤਲਾਕ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਹਿਰਾਸਤ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਿਜ਼ੱਠਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਜੋ ਤਲਾਕ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੰਨੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਕੀ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਤਲਾਕ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜਨ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, "ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਸਬੰਧਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ" ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਤਲਾਕ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਹੈ

ਨਾਲ ਹੀ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਵਿਵੇਕ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਬਾਈਡਿੰਗ ਪੂਰਵ-

ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤੱਥ, ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ - ਜੇ ਕਦੇ - ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਤੀ ਆਪਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਬਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਥੋੜਾ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਕੁਝ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਸਲ ਮੂਲ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਐਸ. 25 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਿਤਾ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਹੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਭਲਾਈ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਣਾ। ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ, ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਲਈ ਗੁੱਸੇ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਕੁਦਰਤੀ, ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਧਿਆਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮਾਂ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਜਾਂ ਝਗੜੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਤਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਿਤਾ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਤੋਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਮਾਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜਾਂ ਬਿਹਤਰ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਲਈ ਅਸੰਭਵ ਹੱਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਐੱਸ. 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਨਿੱਜੀ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਲਗਾਵ ਹੈ - ਜੇ ਹਰ ਇੱਕ ਆਮ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਹ ਦੋ ਪਹਿਲੂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ, ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪਤਨੀ 'ਤੇ ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪਾਏ ਗਏ ਤਣਾਅ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੀ ਦ੍ਰਿੜ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਝਗੜਾ ਕਰਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ, ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਹੁਣੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਪਿਤਾ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੁਖੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ - ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ; ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ. ਪਰਿਵਾਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਡੇ

ਸਮਾਜ ਦਾ ਦਿਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਧਾਰਨ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੋਵਾਂ ਤੋਂ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਬਣਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇ। ਜਿੱਥੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਝ ਅਟੱਲ ਹਾਲਤਾਂ ਕਾਰਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਵਿਘਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਆਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਤਾ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਣਚਾਹੇ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੋ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਪਿਆਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਮੁਕਤ, ਅਤੇ, ਜੇ, ਇਸਦੇ ਇਲਾਵਾ, ਉਸਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਸਿਰਫ਼ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਹਨ; ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਖੇਡ ਹਨ-

ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਚੀਜ਼ਾਂ। ਆਧੁਨਿਕ ਬਦਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਉੱਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਝੁਕ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਸੰਤੁਲਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਹੋ ਸਕਣ। ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਹੀ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਏ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਪਹੁੰਚ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਵਿਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਅਸੀਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ।

(17) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਬੱਚਾ ਆਪਣੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਸਮਝਦਾਰ ਕਾਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਕਿ ਸਮਝਦਾਰ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਦਾਗੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰੀ-ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਫਾਈਨਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਉਸ ਲਈ ਉਸੇ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ, 2003 ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆਪਣੀ ਕਲਾਸਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਘੁੰਮਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮਾਹੌਲ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਲਜ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(18) ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਪੱਖ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ। ਸ਼ਾਇਦ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ 14 ਜੂਨ, 1996 ਦਾ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮਾਂ ਨਾਲ ਹਿਰਾਸਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ICSE ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਕੇ ਚੰਗੇ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਨਤੀਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨਤੀਜਾ

ਕਾਫ਼ੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਟੀ ' ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੇ ਉਕਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ 90% ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਮਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਪਰੇਖੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(19) ਇਹ ਉਸ ਅੰਤਰਿਮ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋਵੇ। ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿੱਤੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਦਾ ਬੋਝ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

*ਵਰਤਮਾਨ: -ਸ੍ਰੀ. ਜੇਕੇ ਸਿੱਬਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੰਦਨਾ ਮਲਹੋਤਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ
, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।*

ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਲਈ ਮਿਸ. ਹੇਮਾਨੀ ਸਰੀਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਰਿਕਾਰਡ ਅਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਵਕੀਲ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਡਰ 14 ਜੂਨ, 1996 ਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ 14 ਅਗਸਤ, 1996 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਿਕਾਰਡ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ 2 ਅਕਤੂਬਰ 1996 ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਿਸ ਸਰੀਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਹਰ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਅਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10.10 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 5.00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦੇਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:-

- i) ਪੋਲੋ ਮੈਦਾਨ;
- ii) ਮਿੰਨੀ ਚਿੜੀਆਘਰ;
- iii) NIT; ਅਤੇ
- iv) ਸ਼ੀਸ਼ ਮਹਿਲ।

ਇਹ ਹੁਕਮ ਇਸ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਭਾਵ 3 ਅਗਸਤ, 1996 ਤੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਹੋਣ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ।

ਬਹਿਸ ਲਈ 3 ਅਕਤੂਬਰ, 1996 ਨੂੰ ਆਉਣਾ ਹੈ।

ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੂਤ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਕੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਡਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਆਮ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

Sd/-

2 ਅਗਸਤ, 1996

(ਡਾ. ਸਰੋਜਨੀ ਸਕਸੈਨਾ)

ਜੱਜ"

“ਹਾਜ਼ਰ ;— ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੇ.ਕੇ ਸਿੱਬਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੰਦਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ
ਮਲਹੋਤਰਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਮਿਸ. ਹੇਮਾਨੀ ਸਰੀਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਐਮ.ਐਲ. ਸਰੀਨ,
ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਚੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਪਤੀ ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਉਹ ਰੁਪਏ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹੈ। 5000.00 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਘਰੇਲੂ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ। ਪਤਨੀ ਵੀ ਪਤੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ।

ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੁਆਰਟਰ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਘਰ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਡਬਲ ਕੁੰਜੀਆਂ ਵਾਲਾ ਲਾਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਇੱਕ ਨੂੰ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਾ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗਾ।

22 ਜਨਵਰੀ, 1997 ਨੂੰ ਆਉਣ ਲਈ।

Sd/-

18 ਦਸੰਬਰ, 1996

(ਡਾ. ਸਰੋਜਨੀ ਸਕਸੈਨਾ)

ਜੱਜ"

ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਸੇਠੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਕੇ ਸਿੱਬਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰ.

ਸ਼੍ਰੀ ਹੇਮੰਤ ਸਰੀਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ.ਐਲ.ਸਰੀਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰ.

ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 18 ਦਸੰਬਰ, 1996 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ 'ਤੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹਫਤੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਉਸਦੇ ਘਰ ਬਿਤਾਉਣਗੇ, ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨਗੇ।

4 ਮਾਰਚ 1997 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

Sd /-

29 ਜਨਵਰੀ, 1996

(ਜਵਾਹਰ ਲਾਈ ਗੁਪਤਾ)

ਜੱਜ"

ਵਰਤਮਾਨ :-ਸ੍ਰੀ. ਜੇ.ਕੇ ਸਿੱਬਲ, ਸ੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਸੇਠੀ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਿਮਾਨੀ ਸਰੀਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਵਿਦਵਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 18 ਦਸੰਬਰ, 1996 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ 29 ਜਨਵਰੀ, 1996 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਅੰਤਰਿਮ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਰਚ, 1997 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ / ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 5000.00 ਵਜੋਂ ਜੋ ਕਿ 18 ਦਸੰਬਰ, 1996 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਸੀ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕੈਰੀ ਹੋਮ ਤਨਖਾਹ ਰੁਪਏ ਸੀ। 5775.00. ਮੈਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, 18 ਦਸੰਬਰ, 1996 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰੁਪਏ ਕਮਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰਾਇਲਟੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 30,000.00—40,000.00 ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ। ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ 31 ਮਾਰਚ 1997 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

Sd/-

4 ਮਾਰਚ, 1996

(ਐਚ.ਐਸ. ਬੇਦੀ)

ਜੱਜ"

ਮੌਜੂਦਾ :- ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਕੇ ਸਿੱਬਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਅਰੁਣ ਬਖਸ਼ੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ.ਕੇ ਜਿੰਦਲ ਐਡਵੋਕੇਟ।

26 ਫਰਵਰੀ, 1999 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਾਂਝੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ ਕੁਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 23 ਜਨਵਰੀ, 1999 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਹਰ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 2.30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸ਼ਾਮ 6-30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦੁਰਿਮਗ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਉਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਗੇ ਕਿ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 7-00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਘਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ

ਜਾਵੇ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ ਕੁਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕ੍ਰਿਤ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਅਤੇ 10000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿੱਚ 20,000.00 (ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ)। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। 1 ਫਰਵਰੀ, 1999 ਤੋਂ ਹਰ ਮਹੀਨੇ 2,000.00 (ਰੁਪਏ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ)। ਨਾਬਾਲਗ, ਕੁਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨਾ ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਢਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

Sd/-

20 ਜਨਵਰੀ, 1996

(ਵੀ. ਕੇ. ਝਾਂਜੀ)

'ਜੱਜ'

ਵਰਤਮਾਨ:- ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ, ਜੇ.ਕੇ. ਸਿੱਬਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਏ! dvocate3 with1 ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਸੇਠੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਸ਼੍ਰੀ ਰਮਨ ਮਹਾਜਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ.

ਇਹ ਸਿਵਲ ਮਿਕਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਨੰਬਰ 965-CII-1999, 3643-CII- 1999 ਅਤੇ 3793-CII-1999।

20 ਜਨਵਰੀ, 1999 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 23 ਜਨਵਰੀ, 1999 ਤੋਂ ਹਰ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 2.30 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 6.30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ, ਕੁਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 20,000.00 (ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਆਪਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅੱਗੇ

ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੇ 1 ਫਰਵਰੀ, 1999 ਤੋਂ ਹਰ ਮਹੀਨੇ 2,000.00 (ਰੁਪਏ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ)। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਦੇਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 20 ਜਨਵਰੀ, 1999 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਜ਼ਿਟ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:-

1. ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ ਕੁਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਮਿਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ - ਪੰਦਰਵਾੜੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ 10.00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 5.00 ਵਜੇ ਤੱਕ।
2. ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਟਿਆਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।
3. ਜਦੋਂ ਵੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ

ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੋਵੇਗਾ।

4. ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋਰ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੇਗਾ। ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬ੍ਰਾਂਚ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਕੋਲ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ 4,000.00. ਉਕਤ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ 'ਤੇ, ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਕੁਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਐਫ.ਡੀ.ਆਰ. ਕਢਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੈਨੇਜਰ ਦੁਆਰਾ ਕੁਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।
5. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੇਗਾ। 2,500.00 (ਰੁਪਏ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜ ਸੌ ਸਿਰਫ) ਅਪ੍ਰੈਲ, 1999 ਤੋਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ/ਬਰਸਰ, ਯਾਦਵਿੰਦਰਾ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ 7 ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਕੂਲ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਸਰਪਲੱਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬਚਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਰਕਮ ਜੋ ਸਕੂਲ ਕੋਲ ਸਰਪਲੱਸ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵੰਡੀ ਜਾਵੇਗੀ।

20 ਜਨਵਰੀ, 1999 ਦਾ ਆਰਡਰ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੋਧਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਪੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ।

Sch-

1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1996

(ਵੀ. ਕੇ. ਝਾਂਜੀ)

ਜੱਜ”

(20) ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਇਹ ਦੋ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹਉਮੈ ਦੀ ਲੜਾਈ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸ਼ਾਇਦ, ਉਹ ਉਸ ਬੰਧਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕੇ ਜੋ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰ ਨਿੱਕੀ-ਨਿੱਕੀ ਗੱਲ ਦਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਜਿਸ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੇ ਆਨੰਦ ਲਈ ਪਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

(21) ਫੁਟਕਲ ਦੇ ਇੱਕ ਨੰਬਰ. ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਰਾਹਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਿੰਗ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਬੱਚੇ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਖਰਚੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਮੰਗੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬੱਚਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਡੇਢ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਸ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ ਪਏਗਾ, ਔਖਾ ਤਰੀਕਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(22) ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਮੈਂ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ

ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:-

ਚੰਡੀਗੜ ਵਿਖੇ

1996 ਦਾ FAO ਨੰ. 2057

ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ

.. ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ

.. ਜਵਾਬਦੇਹ.

ਸਟੇਟਮੈਂਟ

1. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ, ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰੀਬ 19 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਦੇ ਪਹਿਲੇ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਸਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।
2. ਕਰੀਬ 17 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਪਲੱਸ-2 ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ।
3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉਸਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ YPS ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬੱਚਾ ਸਿਹਤਮੰਦ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਅਕਾਦਮਿਕ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ 90% ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਉੱਜਵਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
4. ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਲਈ ਜਾਂ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਲਗਭਗ 1000 ਰੁਪਏ ਦੇ। 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1999 ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ 60,000 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ @ ਰੁਪਏ। ਅਪ੍ਰੈਲ, 1999 ਤੋਂ ਫਰਵਰੀ, 2001 ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ 2,500 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ।
5. ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਤਲਾਕ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਲਾਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਤਲਾਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਕੋਈ ਭਵਿੱਖ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਵੀ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
6. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ

ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗਰੀਬ ਹੈ, ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਛੜੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਬੱਚੇ ਨੇ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਹੀ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪੰਜ ਜਾਣ ਲਈ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ।

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਲੈਟ ਨੰਬਰ 2616, ਸੈਕਟਰ 47-ਸੀ (HIG ਫਲੈਟ) ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਖੁਦ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਜੈਨ ਕਾਰ ਵੀ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਕਿੰਨੀ ਹੋਰ ਚੱਲ ਜਾਂ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਿਸ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਆਮਦਨ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਆਦਿ 'ਤੇ ਰਾਇਲਟੀ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਇੱਕ ਘਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੈਕਟਰ 45-ਸੀ (ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਮਆਈਜੀ ਫਲੈਟ ਵੀ ਹੈ।
8. ਬੱਚਾ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ ਜਾਂ ਆਈਆਈਟੀ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰੀਅਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਸਵੰਦ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਗਲੇ 5 ਤੋਂ 7 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਿੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ।
9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤਲਾਕ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
10. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤ ਬੱਚੇ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਬੁਢਾਪੇ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।
11. ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ, ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵਸਣ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। 5 ਤੋਂ 7 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਖਰਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। 10 ਤੋਂ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਤਲਾਕ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ:-

- (a) ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦਾ 2/3 ਹਿੱਸਾ, ਮਕਾਨ ਨੰ. 2626, ਸੈਕਟਰ 47-ਸੀ (ਐਚਆਈਜੀ ਫਲੈਟ), ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਹੋਰ ਅਚੱਲ ਜਾਂ ਚਲਣ ਯੋਗ ਸੰਪਤੀਆਂ, ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।
- (b) 21 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਜਾਂ ਬੱਚੇ ਦੁਆਰਾ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਡਿਗਰੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੱਕ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕੁੱਲ ਤਨਖਾਹ ਦੇ 1/5 ਵੇਂ ਹਿੱਸੇ

ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੱਕ ਵੱਖਰਾ ਭੁਗਤਾਨ;

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

- 1 . ਜੀਪੀ ਫੰਡ ਖਾਤਾ ਲਗਭਗ ਰੁ. 3,34,000
- 2 . ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਖਾਤਾ ਲਗਭਗ ਰੁ. 20,000
3. ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਾਲ ਐੱਫ.ਡੀ.ਆਰ. 34,000
ਪਟਿਆਲਾ, ਵਾਈ.ਪੀ.ਐਸ
4. ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਦੀ ਬਚਤ 15,000
ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ
5. 160 ਵਰਗ ਗਜ਼ 'ਤੇ ਮਕਾਨ 12 ਲੱਖ
1800 ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਕਵਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲਾ ਪਟਿਆਲਾ
6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਤੋਂ 4 ਲੱਖ
ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰੁ. ਘਰ ਦੇ ਖਰਚੇ ਲਈ ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ, ਜੋ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਅਜੇ ਵੀ
ਬਕਾਇਆ ਹੈ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
ਮਿਤੀ 1 ਮਈ, 2002।

(ਐੱਸ. ਡੀ.) . .,
ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਆਦਰ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ:

	ਤੱਥ
'ਤੇ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ	2 ਦਸੰਬਰ 1984
ਪਤੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦੀ ਮਿਤੀ.	17 ਅਗਸਤ, 1950
ਪਤਨੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦੀ ਮਿਤੀ.	10 ਮਾਰਚ, 1955
ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ।	13 ਨਵੰਬਰ, 1985

ਪਤਨੀ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1980 ਤੋਂ ਵਿਲਾਸਫੀ ਦੀ ਲੈਕਚਰਾਰ ਹੈ। ਪਤੀ 2 ਮਾਰਚ, 1983 ਤੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੰਪਤੀਆਂ	
ਪਤੀ	ਪਤਨੀ
(1) ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫਲੈਟ 2 ਬੈਂਡ ਰੂਮ ਡੀ.ਡੀ.	(1) ਹੇਮ ਬਾਗ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਸਵਾਦ ਦੇ ਘਰ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ਾਲ ਖੂਹ।
(2) ਜੈਨ ਕਾਰ 2000 ਵਿੱਚ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੀ।	(2) ਸਕੂਟਰ।
(3) ਬੈਂਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ 40,000	(3) ਪਤਾ ਨਹੀਂ।
(4) 15 ਅਕਤੂਬਰ, 1998 ਨੂੰ ਘਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਿਸਤਰੇ, ਫਰਿੱਜ, ਕੱਪੜੇ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ।	
(5) ਪਤੀ ਨੇ 6 ਸਤੰਬਰ 1995 ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।	
(6) 14 ਜੂਨ, 1996 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਗਾਰਡੀਅਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।	

ਰੁ. 30,000 ਐਸਬੀਪੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸ਼ਾਖਾ ਕੋਲ ਪਏ ਹਨ। ਰੁ. YPS ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਭਗ 15,000।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ

(1) .ਇਸ ਸਾਲ ਲਈ-ਮੈਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ।

- (2) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਕਦੇ ਵੀ (ਭਾਰਤ/ਵਿਦੇਸ਼) ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਮੈਂ ਸਬੰਧਿਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ- ਪਿਤਾ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ।
- (3) ਮੈਂ ਕਦੇ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਇੱਕ ਪੈਸਾ ਵੀ ਖਰਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸਦੀ ਸਾਰੀ ਤਨਖਾਹ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।
- (4) ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਬੁੱਢੀ ਮਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨੀ ਹੈ।
- (5) ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੋਰ ਕੋਈ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਮੈਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਲੱਖ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
ਮਿਤੀ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2002

(Sd/-)। . . ,
ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਟਰੱਸਟ

ਮਾਰਚ-2002 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਖਾਤਾ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ VffiiDI ਨਕਦ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ	ਅਹੁਦਾ: ਮੁੱਖ ਉਪ ਸੰਪਾਦਕ	31.0 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਬਕਾਇਆ
ਬੇਸਿਕ ਪੇ	10315.00	EPS : 541A
ਵੀ.ਡੀ.ਏ	1861.28	ਟੀਸੀ ਤੋਂ ਪੀ.ਐਫ. : ੧੪੬੮
ਪਹਾੜੀ ਭੱਤਾ:	0.00	—'-DEDU CIO NS~

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੱਤਾ	:	0.00	Empl. ਸਬਸ, ਪੀ.ਐੱਫ	:	4185
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ	:	150.00	PF ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਡੀ	:	0
CCA	:	140.00	ਅਗਾਊਂ ਕਟੌਤੀ	:	2129
ਰੀਕਲਾਸ ਫਿਟਮੈਂਟ		975.00	ਵਿਆਜ ਨਾਲ ਲੋਨ		0
ਸਟਾਫ ਭਲਾਈ Alw:		140.00	ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਲੋਨ	:	3751
ਘਰ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ. :		3610.25	ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਡੀ.	:	3000
ਆਵਾਜਾਈ ਕੰਪ:		600.00	ESIC	:	0
ਮੈਡੀਕਲ ਕੰਪ.		350.00	HDFC ਲੋਨ	:	0
ਹੋਰ ਭੱਤਾ		0.00	ਟੀ ਐਂਡ ਸੀ ਕੋਪ। ਸਮਾਜ	:	100
ਮਨੋਰੰਜਨ Alw:		0.00	ਗਰੁੱਪ ਸੇਵਿੰਗ ਸਕੈਮ :		106
ਛੁੱਟੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ:		2206.98	ਕੁੱਲ ਕਟੌਤੀਆਂ	:	13271
ਕੁੱਲ ਮਾਤਰਾ		20348.51			
.					
ਬਕਾਇਆ ਤਨਖਾਹ:		20349.00	ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ	:	7078

ਲਈ ਡੀ. ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਕਰਮਚਾਰੀ ਪੀਐਫ ਟਰੱਸਟ

ਪਾਸ ਬੁੱਕ

ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ	:	322
ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ	:	ਹਰਬੰਸ 3 ਸਿੰਘ ਵਿਰਦੀ
ਅਹੁਦਾ	:	ਮੁੱਖ? ਉਪ ਸੰਪਾਦਕ {
S/o, W/o, D/o	:	ਸੰਤਾ\ਸਿੰਘ 1
ਜਨਮ ਤਾਰੀਖ	:	17 ਅਗਸਤ, 19500
ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ	:	2 ਮਾਰਚ, i, 19844

ਤੋਂ : 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2001 31
ਮਾਰਚ, 2002 ਤੱਕ

ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਖਾਤਾ

ਤਾਰੀਖ	ਭਰੋਸਾ Amnt.	Empl's Amnt.	ਕੁੱਲ Amnt.	ਸੰਤੁਲਨ
01/04/2001	156743 ਹੈ	341608 ਹੈ	498351 ਹੈ	498351 ਕਰੋੜ
03/04/2001	1165	3295	4460	502811 ਕਰੋੜ
01/05/2001	1475	3942	5417	508228 ਕਰੋੜ
01/06/2001	1475	3942	5417	513645 ਕਰੋੜ
29/06/2001	1475	3942	5417	519062 ਕਰੋੜ
01/08/2001	1366	3972	5338	524400 ਕਰੋੜ
02/08/2001	5874	9791	15665	540065 ਕਰੋੜ
31/08/2001	1242	3972	5214	545279 ਕਰੋੜ
01/10/2001	1366	3972	5338	550617 ਕਰੋੜ
30/10/2001	1407	4058	5465	556082 ਕਰੋੜ
28/11/2001	1407	4058	5465	561547 ਕਰੋੜ
01/01/2002	1407	4058	5465	567012 ਕਰੋੜ
01/02/2002	1468	4185	5653	572665 ਕਰੋੜ
01/03/2002	1468	4185	5653	578318 ਕਰੋੜ
31/03/20 Q2	13910	13910	27820 ਹੈ	606138 ਕਰੋੜ
ਕੁੱਲ:	193248	412890 ਹੈ	606138 ਹੈ	356038 ਕਰੋੜ

ਲੋਨ ਖਾਤਾ

ਤਾਰੀਖ	ਖਾਸ	ਡੈਬਿਟ	ਕ੍ਰੈਡਿਟ	ਸੰਤੁਲਨ
01/04/2001	ਓਪਨਿੰਗ ਬੈਲੇਂਸ			250100 ਕਰੋੜ

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਟਰੱਸਟ ਦੀ

ਸਥਾਪਨਾ 1881

(ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ: ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ, ਦੈਨਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ)

ਨੰਬਰ _____ E D/1/ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ-160020} ਮਈ 6, i, 2002

ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ

ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਵਿਰਦੀ, ਚੀਫ ਸਬ ਐਡੀਟਰ, ਕੋਲ 31 ਮਾਰਚ, 2002 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਆਜ ਵਾਲੇ ਕਰਜ਼ੇ ਹਨ।

	ਦੀ ਰਕਮ
ਹਾਊਸ ਬਿਲਡਿੰਗ ਲੋਨ	56985.00
ਕੰਪਿਊਟਰ ਲੋਨ	61647.00
ਕਾਰ ਲੋਨ	97325.00
ਕੁੱਲ ਡੈਬ ਆਈਆਈਟੀ:	215957.00

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਟਰੱਸਟ ਲਈ

(Sd.)। .

ਮੈਨੇਜਰ ਖਾਤੇ।

ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਦੇ ਸਾਡੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸਲਾਹ ਦਿਓ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਖਾਤਾ ਸਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ।

ਬੈਂਕ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਕਾਊਂਟ Typsb ਜਨਰਲ PU ਮਿਤੀ: 01.05.2002।

ਏਲ ਨੰਬਰ 32SBI160821363 INR ਪੰਨਾ : 1

ਸੈਕਟਰ-32, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਬੀਓਪੀ ਸੈਕਟਰ-32, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

ਨਾਮ ਅਤੇ ਪਤਾ:

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਵਿਰਦੀ, ਸ.
#2616,
ਸੈਕਟਰ 47-ਸੀ,
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼

01.04.2002 ਤੋਂ 01.05.2002 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਖਾਤੇ ਦੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ।

ਮਿਤੀ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਚੈੱਕ ਨੰ. ਕਢਵਾਉਣ ਦਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਬਕਾਇਆ

ਸਾਲਾਨਾ ਬੰਦ B/F				9,759.67 ਕਰੋੜ
ਮਸਾਲਾ	25860 ਹੈ	1891.32		9,341.35 ਕਰੋੜ
ਰੇਵਨ ਐਂਟਰ	25861 ਹੈ	3,900.00		5,441.35 ਕਰੋੜ
ਪੰਨਾ ਕੁੱਲ:		4,318.32	0.00	5,441.35 ਕਰੋੜ

(23) ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਬੱਚਾ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਬੱਚੇ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕੁਝ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਸਕੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬਹੁਮਤ, ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਲਈ ਵਾਰੰਟ ਕਰਨਗੇ।

(24) ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

- (I) ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਤੱਕ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਮਾਂ ਕੋਲ ਰਹੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਬੱਚਾ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਮਾਪਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- (II) ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਤੱਕ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਪਤੀ ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪਸੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਚੋਣ ਹਿੱਤ ਨਾਲ ਦਾਗੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਬੱਚੇ ਦਾ ਜਿਸ ਲਈ ਪਤੀ / ਪਤਨੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਪਤੀ ਨੂੰ ਪਤਨੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲੈਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਮਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਤਿੰਨੋਂ ਇਕੱਠੇ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਲਈ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵਿਕਲਪ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ, ਬੱਚਾ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬੰਧਨ ਅਤੇ ਬੰਧਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੇਗਾ। ਬੱਚੇ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਯੋਗਦਾਨ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੁੰਝ ਗਿਆ ਹੈ।
- (III) ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜੋ ਦੋਵੇਂ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਕਮਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣਗੇ। ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਦੋ-ਦੋ ਲੱਖ, ਜੋ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਭਾਵ ਕੁਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਫਿਕਸਡ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਰਸੀਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਫਿਕਸਡ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਰਸੀਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਹਿਦਾਇਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਰਕਮ ਬੱਚੇ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਕਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੇ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਇਸ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਾਬੰਦੀ ਇਹ

ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਕਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਲਈ ਇੱਕ ਫਿਕਸਡ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਰਸੀਦ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਰ ਹਾਸਲ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਵਿਆਜ ਬੱਚੇ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਖਾਤਾ ਉਸੇ ਦਿਨ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਫਿਕਸਡ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਰਸੀਦ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਕਤ ਖਾਤਾ ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਹਿੱਤ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕਢਵਾਉਣਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਤੇ ਦੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਉਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਹਰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਪਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਰੋਕ ਬੱਚੇ ਦੇ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਢਵਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ ਅੱਜ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਦੋਵਾਂ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

(IV) ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਬੀਮੇ ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲ ਲਈ ਵਿਕਲਪਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਹਿਲੀ ਪਾਲਿਸੀ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(25) ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਈਵੀਪਾਰਥ ਦੁਆਰਾ, ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ-ਬੱਚੇ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਸਟਰੋਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਰਬਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਦੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭਟਕਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਸ਼੍ਰੀਸ਼ਟੀ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨੀ ਸਨ। ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਦੇ ਨਾਲ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੱਤ ਹੋਣ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਭਾਗ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦੀ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਬਦ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਦਭੁਤ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਵਹਾਰਕਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਏਕਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

RNR

"

ਐਮ. ਐਮ ਕੁਮਾਰ ਜੇ

ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ/ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਰ

ਬਨਾਮ

ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਜਵਾਬਦੇਹ/ਮੁਦਈ

1999 ਦਾ ਸੀਆਰ ਨੰਬਰ 5360

25 ਫਰਵਰੀ, 2002

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1908 — O.XXIII, R 1.1(3), O.XIVR1.2 — ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ — ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਸੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਕ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮਾ — ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਯੋਗ— ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮੁੱਦਾ—ਮੁਢਲੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ— ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਰਸਮੀ ਨੁਕਸ—O.XXIII R1.1(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਨਵਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ— ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਸੇ ਕਾਰਨ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਬੇਨਿਯਮਤਾ ਨਹੀਂ - ਨਾ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਅਸਫਲਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਪੂਰਣ ਸੱਟ ਵੱਜਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਸ ਲਈ ਖੁਲ੍ਹੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ - ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XXIII ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਅਧੀਨ, ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਲੋੜ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਰਸਮੀ ਨੁਕਸ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਨਵਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਹਨ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ

ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਈਸ਼ਵਰਜੋਤ ਕੌਰ